GANGAVATHARANAM.

ഗംഗാവതരണം.

നാടകം.

കൊടുങ്ങല്ലൂർ കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാൻ

കവിതാപരീക്ഷയിൽ ഉണ്ടാക്കിയത്.

ഭാഷാപോഷിണീ സഭ വക.

KOTTAYAM.

PRINTED AT THE "MALAYALA MANORAMA" PRESS

1892.

GANGAVATHARANAM.

ഗംഗാവതരണം.

നാടകം.

കൊടുങ്ങല്ലൂർ കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാൻ

കവിതാപരീക്ഷയിൽ ഉണ്ടാക്കിയത്.

ഭാഷാ പോഷിണി സഭ വക.

KOTTAYAM.

PRINTED AT THE "MALAYALA MANORAMA" PRESS

1892.

൧൦൬൭-ാമാണ്ടു വൃശ്ചിക മാസത്തിൽ കോട്ടയത്ത് കൂടിയ ഭാഷാ പോഷിണി സഭയുടെ ഒന്നാമത്തെ സമ്മേളനത്തിൽ വെച്ചു നടന്ന നാടക കവിതാ പരീക്ഷയിൽ 'പ്രഥമഗണനീയനും സ്ഥാനത്തിനു സർവ്വഥാ അർഹനും' എന്ന വിധികല്പിച്ച കൊടുങ്ങല്ലൂർ കുഞ്ഞിക്കുട്ട ൻ തമ്പുരാൻ അവർകൾ പറഞ്ഞു കൊടുത്തു ക്രമാനുസൃതമായി പരമേശ്വ ര മേനോനെക്കൊണ്ട് എഴുതിച്ച് അഞ്ചു മണിക്കൂറും എട്ടു മിനിട്ടും കൊണ്ടു തീർത്ത കടലാസുകളുടെ ശരിപ്പകർപ്പ്'.

ഗംഗാവതരണം
നാടകം.

ഹരിഃ ശ്രീഗണപതയേ നമഃ

1 ശ്രീഗൌരീദേവിക്കുട്ടംശിശുശശിമകുടൻ
തന്റെമൌലീസാഫലത്തിൽ
രാഗംപാറിപ്പോരിക്കുംരസമൊട്ടുമതങ്ങും
സാപത്ന്യദേവിമായേ
ഭാഗാരംഭത്തിലേറംസുരകുലമഖിലം
ഭൂമിപൻതന്റെമുമ്പേ
വേഗംപായുന്നനിൻവൈഭവമിഹഭവതു
സ്സ്വീകല്യമാകിടേണം

അത്രതന്നെയുമല്ല.

2 ലോകംനിറഞ്ഞിട്ടുംശുഭ ശ്ലോകംപോലെനാദമപ്പൊഴും
മാഴ്കാതെഹിതനായ്വാഴ്ക ശ്രീഗംഗാധരനാശ്രയം

നാന്ദി കഴിഞ്ഞിട്ടു സൂത്രധാരൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.

സൂത്രധാരൻ. നാലുപുറത്തും നോക്കീട്ടു

3 കോലംപിനാകേരളമർത്ത്യലോകം
ക്രമംപെട്ടനിസ്സുതന്നിൽവെച്ചു
അതുമതിന്നൊതാണെചിതംരസത്തെ
പ്രാപ്തിൽപെട്ടതും നവനാടകംമേ

അതിനെ ആലോചിക്കട്ടെ.

അണിയറയിലേക്കു നോക്കീട്ടു

വരു, വരു.

നടൻ. വന്നിട്ടു

ഇതാ ഞാൻ വന്നു. ഏതു നാടകമാണെന്നു നിങ്ങൾതന്നെ തീൎച്ചപറവാൻ വൈകി. സഭക്കാർ പരിഭ്രമിക്കുന്നു.

സൂത്രധാരൻ. ആലോചിച്ചിട്ടു

എനിക്കു തോന്നിയതു പറയാം. ഗംഗാവതരണം എന്ന പേരായി.

4 കോളയംകപിസാരാജമതികൾ
കോട്ടമെററാതപരിക്ഷയതികൾ
പൂണ്ടുവേഗമതെരുത്തിഹകത്തെ
ക്ഷമക്രപതികൃതിച്ചുവത്തെല്ലൊ

ഈ നാടകമായാൽ മതകേട്ടിപ്പുന്നാണ തോന്നുന്നത,

നടൻ

ഞാനിതിനെ തന്നെയാണ

സൂത്രധാരൻ

എന്നാൽ താൻ വേഗം വേഷക്കാരെ പുറപ്പെടുവിക്ക.

നടൻ

കല്പനപോലെ,

എന്ന പോയി

സൂത്രധാരൻ. നാലുപുറത്തും നോക്കീട്ടു

ഈ ശരൽകാലം വളരെ മനോഹരം തന്നെ.

5 കാണുംസദ്യജനാനനാവലികണക്കില്ലൊൾസ്സരോജവ്രജം
കാണുന്നങ്ങുവിടന്നകൊണ്ടവകളിൽകണ്ണുന്നപോലെപ്പൊഴും
ചേണാൎന്നിളിനവണ്ടുകളുമധുപുണ്ടുംകൊണ്ടുവാഴുന്നവൃ
യോണൻതന്നുടെകീൎത്തിപോലെകൾഹംസൌഘംകളിക്കുന്നതേ

അണിയറയിൽ

6 കഷ്ടംമദീയപിതൃലോകമശേഷവുംതീ
പ്പെട്ടെന്നനമ്മുടെമനസ്സുഴലുന്നപോരം
ചുട്ടററിട്ടുംകപിലശാപമഹാഗ്നിയുമ്മേൽ
പെട്ടെന്നപോലിഹപുട്ടന്നഹൃദന്തമല്ലൊ

സൂത്രധാരൻ. കേട്ടിട്ടു

ആ ഭഗീരഥൻറ വേഷം കെട്ടിയിരിക്കുന്ന നമ്മുടെ ഭാഗിനേയൻറ ഒച്ചയാണിത്. ഇനി വേണ്ട കാൎയ്യം നടത്തുവാൻ പോക തന്നെ.

എന്ന പോയി

പ്രസ്താവന.

അനന്തരം ഭഗീരഥനും മന്ത്രിയും പ്രവേശിക്കുന്നു

ഭഗീരഥൻ

കഷ്ടംമദീയപിതൃലോകമശേഷവുംതീ
പ്പെട്ടെന്നനമ്മുടെമനസ്സുഴലുന്നപോരം
ചുട്ടററിട്ടുംകപിലശാപമഹാഗ്നിയുമ്മേൽ
പെട്ടെന്നപോലിഹപുട്ടന്നഹൃദന്തമല്ലൊ

ആലോചിച്ചു ദീൎഘശ്വാസമിട്ടിട്ടു

നമ്മുടെ മുത്തച്ഛനായ അംശുമാനാകട്ടെ.

7 അച്ഛനിന്നമ്മോദമോടു മുനിതൻ പാദ
മർച്ചിച്ചു[?]ലെനിജതാതജനങ്ങളെല്ലാം
ഉൾച്ചിന്നിട്ടും നരകസങ്കടമൊക്കെനീങ്ങി
മെച്ചപ്പെടുന്നതിന്നതാൻവേണ്ടതുചെയ്യാൻ

8 അഴകിനോടവിടത്തോടേറവുമിഷ്ടനായി
മൊഴുകിനകൃപയോടുംമാനിയാംമുനീന്ദ്രൻ
വഴികളുപകഥിച്ചാൻഗംഗയാതച്ഛരീരം
കഴുകുകിലമരത്വംകിട്ടുമെന്നേവമായി

എന്നിട്ട ആ ഗംഗയെ ഭൂമിയിൽ വരുത്തുന്നതിന്ന വേണ്ടി വളരെ തപസ്സു ചെയ്തു തന്നെ അവിടുന്നും അവിടത്തെപ്പോലെ തന്നെ നമ്മുടെ അച്ഛനായ ദിലീപമഹാരാജാവും തപസ്സു കൊണ്ടു തന്നെ ദേഹത്യാഗം ചെയ്തുതേ ഉള്ളൂ. എന്നാൽ ഇനി ഞാനെന്താ വേണ്ടത.

മന്ത്രി

9 അച്ഛൻ മുത്തച്ഛനെന്നീമഹിതഗുണമെഴും
രണ്ടുപേർക്കുംതപസ്സാ
ലിച്ഛിച്ചീടുന്നവണ്ണംപെരിയപുണ്യതപ
സ്സിൻഫലംകിട്ടിടാതെ
ഉൾപ്പെട്ടോരധേരാശയമതിനെവരെ
ത്തിപ്പോഴാക്കുന്നതായാൽ
ഇച്ഛംതാനിത്തപസ്സേറവുമഫലമതെ
ന്നിന്നതോന്നുന്നചിത്തെ

അതുകൊണ്ട അസാദ്ധ്യമായ കാൎയ്യത്തിന വെറുതെ ക്ലേശിക്കാതെ അവിടുന്ന ഈ ഭൂമി രക്ഷിച്ചു പ്രജകൾക്കു ക്ഷേമം വരുത്തി കൊണ്ടു കേണമെന്നാണിനിക്കു തോന്നുന്നത.

രാജാ

ഛെ. അങ്ങിനെയല്ല.

10 കാൎയ്യത്തിൻഗതിയോൎക്ക
ധൈൎയ്യംകൃതാതിവണ്ണമൊതനൃതെ
"ആൎയ്യാ"ശയനാമല്പമ
കാൎയ്യംപറയുന്നതാശ്ചൎയ്യം

തപസ്സു നിഷ്ഫലമാകമോ, തപസ്സുകൊണ്ടു സാധിക്കാത്തതായി കാൎയ്യമുണ്ടോ എന്നാൽ ഗംഗയെ ഭൂമിയിൽ കൊണ്ടുവരുന്നതിന്ന തക്കതായ തപസ്സവർ ചെയ്തില്ലെന്ന പറവാൻ പാടുള്ളൂ.

11 കാൎയ്യംനോക്കുകശൈലമൌലിമിഹപാൻതാൻസക്തിച്ചീടണം
വീൎയ്യംകൂടിയവാസവന്നദിതംപേറിട്ടുണ്ടാകണം
പോരാഗംഗയെമൌലിഭാഗമതിലായ്ച്ചൂടുംമഹാദേവനും
ധാരാളംകനിവോടിതിന്നനുവദിച്ചീടേണമെന്നില്ലയോ

ഇവരെ എല്ലാവരെയും വെവ്വേറെ തപസ്സു ചെയ്തു പ്രസാദിപ്പിച്ചു എങ്ങിനെയെങ്കിലും പിതൃപിതാമഹപ്രവൃത്തന്മാരായിരിക്കുന്ന ഈ കാൎയ്യം സാധിച്ചില്ലെങ്കിൽ എന്റെ ജന്മം എന്തിനാണ.

12 ആയതുകൊണ്ടുതപസ്സി
നായിഞാൻപോയിട്ടന്നതിനച്ചു
ആയന്വയമൊതാൻകതി
യായതിനെല്ലാമധീശനായ് വാഴ്ക

എന്നാൽ

13 നാമാൎസങ്കടമൊരികലുമുണ്ടാവിപ്പാൻ
കാമായ്കവേണമവരോടുവിരോധമാവം
പൃഥ്വീശവേണ്ടവഴിയാകവെനോക്കിടേണം
ദുഷ്ടൎദുഷ്ടതമുറെക്കുറെക്കവേണം

എന്നാലിനി ഞാൻ തപസ്സിനായിട്ട പോകുന്നു.

എന്ന എണീക്കുന്നു.

മന്ത്രി. എണീററിട്ട

14 ഇക്കാലമിഹഞാൻപ്രജകളിലുണ്ണംക്രൂരന്മാരുള്ളതാകെ
നോക്കാമെന്നെടെബുദ്ധിക്കെനിക്കധമിശ്രീമത്തപോനിഷ്ഠയെ
ഉൾക്കൊണ്ടുമൂപ്പതിയോട്ടുക്രൂടിയിവിട്ടുന്നാംശിക്ഷിക്കുന്നതി
നായ്ക്കൊണ്ടുന്നവിരോധമാക്കവെറ്റുതേവാദിച്ചതെയുള്ളുഞാൻ
ഇതുതന്നെയാണുചിതം എന്നുമതിന്നാൎക്കും സംശയമില്ലല്ലൊ.

രാജാവും മന്ത്രിയും പുററി നടക്കുന്നു

അണിയറയിൽ

15 മൎയ്യാദപോലിവിടെ മന്ത്രികൾനാട്ടുകാൎ
കാൎയ്യങ്ങൾചെയ്തുവരുമെങ്കിലുമിങ്ങുവൎക്ക
പൎയ്യാപ്തമാംസ്സപമുവെറുവിലോകനാഥ്യ
കാൎയ്യംമഹാവിഷമമായതുദുഃഖമത്രെ

എങ്കിലും

16 സൽകൎമ്മത്തിനുപോയിട്ടമ്മൊരുടിയമാരാതമൊട്ടുംവിരോ
ധിക്കുന്നില്ലനിനച്ചുപോലമിതംസാധിച്ചുപോന്നിട്ടവാൻ
ഉൾക്കൊണ്ടുന്നൊരുഭക്തിയോട്ടുസകലാധിശൻറെപാദംനിന
ച്ചിക്കുന്നേനനങ്ങളൊക്കെയിവിട്ടുന്നെണ്ണുംവരെപ്പാൎത്തിടാം

രാജാ

കേട്ടില്ലെ പ്രജകൾ പറയുന്നത.

മന്ത്രി

ഉവ്വ.

രാജാ

ആയതുകൊണ്ട അവരോട്ട നല്ല ആശ്വാസവാക്കിനെപ്പറയണം.

മന്ത്രി

അങ്ങിനെ തന്നെ.

ഉറക്കെ

17 നിങ്ങൾക്കിന്നറിയാത്തതായവിഷയംചൊല്ലേണ്ടതായൊന്നുമെ
ഞങ്ങൾക്കിന്നില്ലമന്ത്രിവരനോടന്യന്മഹിപാലനോ
സംഗംചെയ്യുതില്ലംവരുന്നസമയംനേരെപറഞ്ഞാകയും
അംഗീകാരമതിന്നുമേൽക്കുകിൽമഹാരാജംഭവാനാക്കഹോ

അതുകൊണ്ടു നിങ്ങളിങ്ങിനെ മഹാരാജാവിനെക്കുറിച്ചു ഗുണദോഷം പറഞ്ഞതിനെക്കുറിച്ചു ഞങ്ങൾ ഒട്ടും അൽഭുതപ്പെടുന്നില്ല.

രാജാ — തൊഴുതുംകൊണ്ടു

18 നിങ്ങൾക്കിപ്രിയനാം ഞാൻ മുനിവരകല്യാണൽ
ഭക്തരാകും പിതൃക്കൾ
കണ്ടാകപ്പിണ്ഡോദകംഘോരമായനരകമഹാ
സങ്കടത്തെകെടുത്താൻ
ഉണ്ടാകാതെപോയിട്ടന്നേനിവനൊരുപുത്രനും
വന്നുകൂടേണമെന്നായ്
സംഗല്യംചെയ്യുവാനായ്മഹിതകൃപയൊടും
ചാർത്തുപാർത്തിടേണം

ഞാൻ പോയി വരട്ടെ.

അണിയറയിൽ

അങ്ങിനെയാവട്ടെ. അമാന്തിയാതെ മഹാരാജാവു സിദ്ധകാര്യനായി തിരിച്ചു വരുന്നതു കാണ്മാൻ ഞങ്ങളെല്ലാരും കാത്തു നിൽക്കുന്നു.

രാജാ — മന്ത്രിയോടു

ആറ്റു അകത്തേക്കു ചെല്ലു.

മന്ത്രി

കല്പനപോലെ.

എന്നു. പോയി

രാജാ — ചുററിനടന്നു നോക്കീട്ടു

ഇതാ നമ്മുടെ കാരണരായ തേരോടുകൂടി സൂതൻ നിൽക്കുന്നു. തേരിൽ കേറുക തന്നെ.

അനന്തരം തേരോടുകൂടി സൂതൻ പ്രവേശിക്കുന്നു

രാജാ കയറുന്നതു നടിക്കുന്നു

സൂതൻ കൈപിടിച്ചു കയറുന്നു.

രാജാ

സൂത ഹിമവൽപാർശ്വത്തിലേക്കു തേരോടിക്കു.

സൂതൻ

കല്പനപോലെ.

രാജാ   രഥവേഗം നടിച്ചിട്ട്

19 തേരോട്ടുന്നോരുനേരംപൊടിച്ചിതറിയഹോ
നേത്രയുഗ്മത്തിലേററം
ചേരുന്നൂവേഗശക്ത്യാസവിധതരുലതാ
ജാലമോട്ടുന്നപോലെ
നേരേകാണുന്നവല്ലാസരയുനതിസമീപ
ത്തിലായീകടപ്പാൻ
കേറീപാലത്തിലെത്തിമറുകരയിലുറി
ത്തില്ലനാട്ടുംകടന്നോ

സൂതൻ

ഇനി കാട്ടുകളും മററുമാകകൊണ്ട ഭൂലോകത്തിൽ കൂടി പോകുന്ന കുതിരകൾക്ക വിഷമമായിരിക്കും. വഴിയൊന്ന മാററി വച്ചെങ്കിലോ.

രാജാ

കൊള്ളാം വേണ്ടില്ല.

ആകാശാരോഹണം നടിച്ചിട്ട

പാരംവേഗമൊട്ടുംപുരാണപുരുഷൻതന്നെസാപ്പൃണ്ണാന്തരേ
മെസാരംകൊണ്ടുനടന്നിട്ടുംഗതധനംതേരോടിട്ടുംപ്രാഭവം
നേരേകാണുകിൽനാണമായിവരുമെന്നാണിന്നതോന്നുന്നതി
ദ്ദൂരേമണ്ണുനിറഞ്ഞമാമലഘനംപോലുള്ളതുകണ്ടിലയോ

സൂതൻ

കണ്ടു. ഇപ്പോൾ രഥം പർവ്വതത്തിന്റെ മുകളിൽ.

21 വിരവൊടുരഥമേറിച്ചെന്ന ഭൂപതേമാന്യനാംനി
ന്തിരുവടിയെഴുന്നെള്ളുന്നതെന്നായറിഞ്ഞു
ഇരുളുതയചലത്തിൻമൌലിഭാഗത്തിലെല്ലാം
സൂര്യപതികൾകൂടിത്തിങ്കൾകൂടിത്തുടങ്ങി

രാജാ

എന്നാൽ ഇവയുടെ സമീപത്തിൽ കൂടി അല്ലാതെ വേറെ ഒരു വഴിയിൽ കൂടി പോയ്ക.

സൂതൻ

കല്പനപോലെ

എന്നു അങ്ങിനെ ചെയ്തിട്ട

22 ഗൌരീശിഖരമതെന്നി
പ്പാരിൽപുകഴുന്നപുണ്യമാംദേശം
നേരേതാഴത്തായി

രാജാ

അഹൊ. എന്നാൽ.

തെരിവിടെത്തന്നെയിന്നിറങ്ങട്ടെ.

സൂതൻ

കല്പനപോലെ.

രാജാ   തെരിറങ്ങുന്നത നടിച്ചിട്ട

മഹാ പുണ്യം തന്നെയീസ്ഥലം.

23 പാരംതണുത്തസലിലംഫലമൊക്കെയിക്ക
നാറുന്നപുണ്യതരജാലവുമുണ്ടുപിന്നെ
ഓരോമഹാമുനികളുണ്ടുതപസ്സുചെയ്തു
ധീരതപമൊട്ടുമിളകാതെവസിച്ചിടുന്നു

24 എന്നല്ലനല്ലഹരിണങ്ങളുമല്പഭാവം
നന്നായ്നിറഞ്ഞുവെയിലൊട്ടുമണഞ്ഞിടാതെ
മുന്നംമഹേശനെമഹേശിതപസ്സുചെയ്തു
ധന്യാശ്രമസ്ഥലവുമുണ്ടിഹകണ്ടിടുന്നു

അതുകൊണ്ട ഇവിടെത്തന്നെ ആയിക്കിടയാം തപസ്സ. നീ വേഗം കുതിരകളെ അഴിച്ചു പുല്ലും വെള്ളവും കൊടുത്ത ക്ഷീണം തീർത്ത നാട്ടിലേക്ക തന്നെ പൊയ്ക്കൊള്ളു.

സൂതൻ വ്യസനത്തൊട കൂടി തൊഴുതുംകൊണ്ട.

25 ഏവംകല്പനയായിടായ്കനൃപതെതാപ്രമശുശ്രൂഷണം
ചെയ്വാനാണടിയന്നമൊഹമിവിടെത്താൻതന്നെവേണ്ടുംവിധം
ഭാവംകണ്ടുമവന്തപസ്സിനസഹായംചെയ്തു കൊണ്ടിങ്ങനെ
സ്സേവിപ്പാനടിയത്തിനൊരുമനവധിച്ചാലുംകൃപാവാരിധേ

രാജാ   ചിരിച്ചുംകൊണ്ട

ഇനിക്കാരും സഹായം വേണമെന്നില്ല. എങ്കിലും നിന്നു ഒരുംകാര നെ സേവിക്കാൻ വിചാരിക്കുന്നു എങ്കിൽ അതു നല്ലതു തന്നെ. അങ്ങിനെ ആയിക്കൊള്ളു. ആശ്രമത്തിലേക്ക കടക്കുക തന്നെ.

എന്ന എല്ലാവരും പോയി

ഒന്നാം അങ്കം

~~~~~~~~~~

അനന്തരം മേനയും സഖിയും പ്രവേശിക്കുന്നു

സഖി   ചിരിച്ചുംകൊണ്ട

അമ്പൊ ഇവിടുത്തെ ഭർത്താവിന്റെ ഒരു ധൈര്യം. ഇത്രവളരെകാലം തന്നെത്തന്നെ തപസ്സുചെയ്യുന്നിട്ടും ഭഗീരഥ മഹാരാജാവിന്റെ
~~~~~~~~~~

നേരെ സന്തോഷിച്ചു വിചാരിച്ചു ഫലം കൊടുത്തില്ലല്ലൊ. ഒരിക്കലില്ല. അചലരാജൻ തന്നെ.

മേന

ശരിയാണ നീ പറഞ്ഞത.

1 ഞാനെന്നാൽ ദിവസേനമൽകന്യവനോടോതാറുണ്ടപ്പോൾ
ത്ധ്യാനമത്തൊട്ടുതാനതിന്നനുവദിച്ചിടാറുണ്ടെങ്കിലും
മാനംനേടിയമാന്യമാമലമനംവച്ചിരഹിതമയി
വാനോർനായകനായ വരംപെടിവിനോടേകിലതിന്നേവരെ

സഖി

ഇന്നേവരെ. എന്ന പറയേണ്ട. എന്താണിന്നികൊടുക്കാൻപോകുന്നത. കൊടുക്കുമെങ്കിൽ മുമ്പേതന്നെ കൊടുക്കേണ്ടതായിരുന്നു.

മേന.

ഇപ്പോൾ കൊടുത്തില്ലെന്ന നിശ്ചയമുണ്ടൊ

സഖി സന്തോഷത്തോടു കൂടീട്ടു

ആഹാ വരം കൊടുത്തു കഴിഞ്ഞൊ. എന്താ വരം കൊടുത്തത. കേൾക്കട്ടെ.

മേന

പറയാം.

2 അത്യുഗ്രമാകിയതപസ്സുകൊണ്ടുമന്യാ
പ്രത്യക്ഷനായിമഹിതാചലലോകനാഥൻ
പൃഥ്വീശനോടുമിതംപറകെന്നിവണ്ണം
പ്രത്യകവത്സലനതായ്‌വെളിവിൽപറഞ്ഞു

അപ്പോൾ ഭഗീരഥൻ

3 ഞാനേറ്റംഭാഗ്യവാനായചലതകലഭംസഹാവരാധീശരൻനീ
താനേറംവിമലാരുന്യമൊടിയതടമ്പാകെവിശ്വാംഗനായി
സാനന്ദംവന്നതാൽതാലിനിയടിയനിന്നുപുത്രിയാംഗംഗയെത്രു
സഫാനംനന്നാക്കിവാനായ്‌നയസലിലനിധൌവിളന്നീടവേണം

സഖി

മഹാരാജാവിന്റെ മോഹം വലിയ മോഹം തന്നെ. ദിവ്യലോകത്തിന്ന വേണ്ടി സൃഷ്ടിച്ച ഗംഗയെ ഭൂലോകത്തിലേക്ക കൊണ്ടുപോകാനാണല്ലെ. അമ്മെ. ഇവിടുത്തെ ഭർത്താവെന്തു മറുപടി പറഞ്ഞു.

മേന

പറയാം. അപ്പോൾ

4 സിദ്ധാന്തമില്ലിവനുമാനുഷലോകമേറ്റം
ശുദ്ധിപ്പെടുത്തുവതിനാഗ്രഹമുണ്ടുപക്ഷെ
പുത്രാരിയാംവിബുധനാഥനധീനയായി
മാത്രകിടപ്പവളെയെങ്ങിനെഞാൻതരേണ്ടു

എന്താണവിടുന്നു മറുപടി പറഞ്ഞത്

സഖി

തരക്കേടില്ല. തങ്ങളും കൊണ്ടിവൻെറ ഭാരമൊഴിച്ചു. ഇനി ദേവേന്ദ്രനല്ലെ.

5 സ്വാത്മപ്രധാനതപെടുന്നസുരേന്ദ്രനെന്തോ
പ്രാർത്ഥികില്ലംന്നൃപനഗംഗയെനൽകിടുന്ന
അർത്ഥിച്ചകാര്യമതുപോലെനടന്നിടാതെ
വ്യർത്ഥത്തിലാംനൃപതപസ്സിതിവന്നുപോരാ

ഞളെ. രാജാവെന്തു മറുപടി പറഞ്ഞു.

മേന

അപ്പോൾ രാജാവ "ശരിയാണവിടുന്നു കല്പിച്ചതു. അവിടുത്തെ അനുവാദം കിട്ടിയാൽ മതി. ത്രൈലോക്യനാഥനായ ഇന്ദ്രൻെറ അനുവാദം താനെങ്ങാകിക്കൊള്ളാം. അപ്പോൾ അവിടുന്നു "ഇനിക്കു പൂർണ്ണസമ്മതമാണ ഇന്ദ്രൻെറ അനുവാദം കൂടി വേണം എന്നേയുള്ളു" എന്നു മറുപടി പറഞ്ഞു.

സഖി

ഞളെ. എന്നിട്ടോ.

മേന

6 ഏവംപറഞ്ഞചലനായകനന്ദനഞ്ഞു
ഭാവംധരിച്ചുഭരിതാദരമാകഥിതിശൻ
ദേവാധിനാഥനെയുദ്ദേശ്യതപസ്സുചെയ്‌വാൻ
ഭാവിച്ചിടുന്നപരമെന്നറിഞ്ഞുമാനം

സഖി

ഞളെ. അവിടുത്തെ ഭർത്താവിൻെറ ഭാരമൊഴിഞ്ഞതല്ലൊ.

മേന

ഇന്ദ്രനും തപസ്സു ചെയ്യാൻ ഇതിന്നനുവദിക്കാതിരിക്കയെന്നു തോന്നുന്നില്ല. തന്നെ ആശ്രയിച്ചാൽ പ്രസാദിക്കാത്തവരുണ്ടോ ലോകത്തിൽ.

സഖി (നോക്കീട്ടു)

ഓ നേരം ഉച്ചയായി.

മേന

ശരിയാണ. ഇതാ നോക്കു.

7 ഒരുമിട്ടുംതണ്ടപ്പാൽശിലയൊടുസമമായ്കളയായുധങ്ങളെന്നും
കളുന്ദ്രങ്ങളിലുംഭാസ്കരകരനികരംചുട്ടുതട്ടുന്നകാലം
ഒരുമായിമലിഞ്ഞിട്ടൊഴുകിയചലപൃഷ്ഠത്തിൽനിന്നിട്ടൊലിച്ചി
ട്ടൊട്ടുച്ചോലപോലെധരണിതലത്തിൽചെന്നുവീഴുന്നതിപ്പോൾ

നരകത്തേക്കു പോവുക.　　　　എന്നു രണ്ടാളും പോയി.

വിഷ്കംഭം

അനന്തരം ദേവേന്ദ്രനും ശചീദേവിയും പ്രവേശിക്കുന്നു

ദേവേന്ദ്രൻ　　പുഞ്ചിരിയിട്ടും കൊണ്ടു

8 കാണേണിന്നടുപ്പന്തവും കളികളും ഗംഗാജലം തന്നിലായ്
സ്വാമന്ത്രോന്നിന്റെപോലെയുള്ളകളിയും തിരെക്രമാൽ തീർന്നിട്ടും
താനേകട്ടുന്നൊരു ശക്തിയോടുറ്റവരൻ സൂര്യാന്വയൻ താൻ തപ
സ്സേറ്റിട്ടന്നൊരു നിസ്പൃഹയോടു മിഹ ദാം ചെയ്യുന്ന പൊയ്യല്ലിതു

ശചീദേവി　　ചിരിച്ചും കൊണ്ടു

ഭഗീരഥൻ തപസ്സു ചെയ്യുന്നാൽ ഗംഗയിൽ കളിക്കുന്നതിനെന്തു വിരോധം.

ദേവേന്ദ്രൻ

പറയാം. അതിന്റെ വിചാരം.

9 മണ്ണുള്ളകളിലുള്ളപ്പൊലിനികായ്
ഗംഗാംബുപ്പാനത്തിലതിങ്ങലാകാൻ
ഇംഗിതമായിന്ദ്രനേകണമെന്നാ
ണിങ്ങൊക്കെ യോഗിനിമേലെഴുന്നുവേണ്ടു

ചോദിച്ചാൽ കൊടുക്കാതിരിപ്പാൻ പാടുണ്ടോ.

10 നമ്മുടെ കലധനമാതി നിൽക്കലേലമയിരുംനദീരത്നം
ചെമ്മേന്റുപണം കൊടുപ്രതി നന്നേ ഷം മനസ്സിലെനിടാൻ പ്രിയമ്മം

ചോട്ടിലേക്കു നോക്കീട്ടു

11 അല്ലായെന്നൊരു കാന്തിയാണ്ടധരണി പൃഷ്ഠത്തിൽ നിന്നിളിതാ
സ്വർഗ്ഗലോകം ദോഷവൈരിയെപ്പരിഹസിച്ചും കൊണ്ടു പൊങ്ങുന്നതും

നല്ലവണ്ണം നോക്കീട്ടു

ഉല്ലാസത്തോടുമൊന്നറിഞ്ഞു സരസൻ ശ്രീനാരദൻ താനിതാ
വല്ലാത്തൊരു ഭാഗ്യശക്തിയിവനൊകാഴ്മാൻ വരുന്നുദ്ധം

അനന്തരം നാരദൻ പ്രവേശിക്കുന്നു

നാരദൻ

12 ലോകാധിനാഥനിയായ ഭഗീരഥൻ താൻ
പാകാരിയെപ്പരിചിനോടു തപസ്സു ചെയ്തു
ആകന്നവണ്ണമിഹ ഗംഗയെമർത്ത്യലോക
ലോകത്തിലേക്കുവനയിപ്പതിനായി തുടങ്ങി

എന്നാൽ ഇന്ദ്രനു

13 തൽക്കടനാട്ടിൽ ക്രുദ്ധനായ് നെന്നെനേടിക്കനാഗംഗായെന്നാൽകാൻ
നന്നമടിതോന്നിടാമി ല്ലെന്നായിച്ചൊല്ലുന്നതിന്നുമെഴയുണ്ടാം

ഞങ്ങളെ, അടുത്തുചെന്നു വർത്തമാനം അറിയുകതന്നെ.

എന്നു. ചുററിനടന്നു അങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നു
ഇന്ദ്രനും ശചിയും എണീട്ടത്തുപചാരോ
പചാരങ്ങൾ ചെയ്യുന്നു.

നാരദൻ   ഇരുന്നിട്ട്

14 ഇതിക്കിദേവാധിപ പൌലോമേ ഇരിക്കദേവശചിരിനിൽക്കിതിക്ക
ഞരെക്കവെല്ലാതെവന്നാലുമെല്ലാം ധരിക്കനമ്മാളിനിവേണ്ടതല്ല

ഞാൻ ഇവിടെ വലിയ നിത്യനല്ല. "ഉപചാരകർത്തവ്യോയാവൻ" എന്നില്ലേ.

ഇന്ദ്രനും ശചിയും വന്ദനത്തോടുകൂടി ഇരിക്കുന്നു.

നാരദൻ

എന്താണു ഒരു ദിക്കിൽ വിശേഷം

ഇന്ദ്രൻ

ഇവിടെ ഇപ്പോൾ വിശേഷിച്ചൊന്നുമില്ല.

നാരദൻ

"ഇപ്പോൾ" എന്നതുകൊണ്ടു ഇനി വല്ലതും ഉണ്ടാവാൻ പോകുന്നുവെന്നു സൂചിപ്പിക്കുന്നുവെല്ലോ.

ഇന്ദ്രൻ

അതില്ലെന്നുമില്ല.

നാരദൻ

എന്താണെന്നു കേൾക്കട്ടെ.

ഇന്ദ്രൻ

പറയാം.

15 ശ്രീമഹാമുനിപതി താൻ തപസ്സാൽ
പകച്ചിൽക്രൂരാതെ ഒരിയധൈര്യം
പകുത്തിട്ടിത്തിമവിൽ കൃപാംബു
പകർന്നിട്ടുള്ളൊരു നിവം ശൈമലെ

അതുകൊണ്ടു താമസം കൂടാതെ അദ്ദേഹം വിചാരിപ്പ വരം അദ്ദേഹത്തിനു കൊടുക്കേണ്ടിവരും.

ശചി   വിചാരം

16 കൊട്ടക്കരമൊരാഗംഗമെന്നനായി
മടക്കമില്ലാത്തരാധിനാഥൻ

ആലോചിച്ചിട്ട്

മുടക്കിയാലോ വരദാനം—

അങ്ങിനെ പാടുണ്ടോ. ആശ്രയിച്ചാൽ ഉപേക്ഷിക്കാനും പാടില്ലല്ലൊ. അവിടുത്തെ ഇഷ്ടംപോലെ ആയിക്കോട്ടെ.

—കഷ്ടം

തടുക്കുവാനും നിരൂപിച്ചുകൂടാ.

നാരദൻ

എന്താണദ്ദേഹം വിചാരിക്കുന്നത്. അതു മനസ്സിലായില്ല.

ഇന്ദ്രൻ

ഉവ്വ.

നാരദൻ ചിരിച്ചുംകൊണ്ട്

17 കാര്യംഞാൻപറയാംസുരേശവെറുതേസംഭ്രമം … വേണ്ടാ
ധൈര്യംവിട്ടുകനിഞ്ഞുനൽകുകതദാ … നിന്നീടണം
മാര്യാദിപ്രിയസുന്ദരീജനജലക്രീഡാദിയെപ്പൊഴും
കാര്യംഉച്ചമസരസ്സിലാകമിവിടെ … സ്ഥാനത്തിലാം

എന്നല്ല.

18 ചന്ദ്രശ്രീവഴിയകീർത്തിസമനാകമെത്രവലുതാം … താൻചരി
ച്ചാറിൽചാടിമറിഞ്ഞുമങ്ങു … കിട്ടുന്നതുംകാണുവാൻ
പാരംദുർഘടമായിട്ടുംസുരജനത്തിന്നിമ്മനത്തിന്നഹോ
നൈസർഗ്ഗം … സാദ്ധ്യവിധിയെച്ചെയ്യാനും …

അതുകൊണ്ട് അതു നല്ലവണ്ണം ആലോചിച്ചിട്ടു വേണം.

ഇന്ദ്രൻ

ആലോചന ഇനിക്കും ഇല്ലെന്നില്ല.

19 എന്നെത്താപാവലകെട്ടു … ത്തിലാകി
[illegible]
[illegible]
[illegible]

അതുകൊണ്ടത്രേ ഞാൻ തന്നെ വലിയ ആലോചനയിലായി. ഇവി ടുന്നു ഒന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തണം.

നാരദൻ

എന്റെ പക്ഷം ഞാൻ പറയാം. അദ്ദേഹത്തിനോടു പ്രത്യക്ഷമായി എന്തു വരം വേണമെന്നു ചോദിക്കുന്നതിനും മറ്റും വിരോധമില്ല. ഒരു വരം ചോദിച്ചാൽ ഭഗവാനു ഒരു തഞ്ചത്തിൽ നിൽക്കാം.

20 "[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]"

എന്നു പറഞ്ഞു കഴിച്ചേക്കാം.

ഇന്ദ്രൻ.

ഇതു കൊള്ളാം.

ശചി — വിചാരം.

ആവൂ വൃദ്ധിമാന്മാൎക്കിന്നതിന്ന സമാധാനമില്ല എന്നില്ല.

നാരദൻ

എന്നാൽ ഞാനെല്ലാം സത്യലോകത്തിലെക്ക പോവുകയാണ. വഴിക്കിവിടെ ഒന്ന കേറിക്കണ്ടുപൊയ്ക്കളയാമെന്ന വിചാരിക്കെ. നേരം അധികം താമസിപ്പാൻ പണിയാവില്ലല്ലൊ. പോരെ.

എന്ന എണീക്കുന്നു.

ഇന്ദ്രനും ശചിയും എണീററിട്ട.

എന്നാലങ്ങിനെയാവട്ടെ.

എന്ന എല്ലാവരും പോയി

രണ്ടാമങ്കം

അനന്തരം നന്ദികേശ്വരനും ഭൃംഗിരിടിയും പ്രവേശിക്കുന്നു

ഭൃംഗിരിടി

താനെന്താ ഇങ്ങിനെ കവച്ചുനില്ക്കുന്നത. നേരം സന്ധ്യയാവാറായി. സ്വാമിയുടെ നൃത്തത്തിന വേണ്ടതൊക്കെ ശ്രമം തുടങ്ങട്ടെ.

നന്ദികേശ്വരൻ

ഞാൻ ചെയ്യേണ്ടതൊക്കെ ചെയ്തുകഴിഞ്ഞല്ലൊ. എന്നല്ല എല്ലാവരും തയ്യാറായി.

1 കണ്ടില്ലെ മുരവൈരിമുഖമെട്ടൊത്തും കൊണ്ടു നില്ക്കുന്നതും
വേണ്ടില്ലന്നരസിപ്പുവിശ്വാപിതൻ വീണാകരൻ നാരദൻ
കണ്ടോ താളം കലരാതെ ഗാനമതിനായി നില്ക്കുന്നതും തല്ക്ഷണം
കൊണ്ടത്തില്‌ സുരനാരിമാൎക്കു തുള്ളി ഒരുക്കാനൊൻ തിരക്കുന്നതും

ഭൃംഗിരിടി

എന്നാൽ സ്വാമി എഴുന്നെള്ളാനെന്താണ താമസം.

നന്ദികേശ്വരൻ

അതല്ല പറയേണ്ടത.

ഭൃംഗിരിടി

എന്താണ. കേൾക്കട്ടെ.

നന്ദികേശ്വരൻ

ഭഗീരഥമഹാരാജാവു സ്വർഗ്ഗംഗയെ ഭൂമിയിലേക്കു കൊണ്ടുപോരികുവാൻ വേണ്ടി ബ്രഹ്മനെ തപസ്സുചെയ്തു ബോധിപ്പിച്ചതിന്റെ ശേഷം "ഗംഗയുടെ അവസാനം ശിവന്റെ ശിരസ്സിങ്കലാണല്ലൊ ഭാരമേല്ക്കേണ്ടു" എന്നാണ സമാധാനം പറഞ്ഞത.

ഭൃംഗിരിടി

അതെ. എന്നിട്ട ഭഗീരഥനെന്തുചെയ്തു.

നന്ദികേശ്വരൻ

2 അത്യുത്സാഹസമുദ്രമാകമടവിട്ടന്നാവശിനിൽത്താൻതാൻ
ഉത്സൃജ്യ ചാമരാദിയെല്ലാത്തമഖിലയോഗമഹാസേവിച്ചുപോലന്നതിൽ
ഓമത്താമത്തായവനായ്‌വരംവിരവിനോടേകീട്ടുമാനീശ്വരൻ
പോയിട്ടുപരിശ്രമത്തൊടുമത്താണിഞ്ഞെത്തുവാൻതാമസം

ഭൃംഗിരിടി

നമ്മുടെ സ്വാമി ക്ഷിപ്രപ്രസാദിയാണല്ലൊ. എന്നാലും അവരവർക്കു കാര്യം വിട്ടു മറ്റൊരാളെ ലാളിക്കാൻ പുറപ്പെട്ടാലൊ.

ആകാശത്തിൽ ചെവികൊടുത്തിട്ട

3 "ചെന്താർസായകനെച്ചുട്ടിച്ചുമിഴിയിൽച്ചുട്ടോരുഭസ്മത്തിനെ
താൻതാൻമെയ്യിലണിഞ്ഞുകൊണ്ടുമരുളീട്ടുംത്രൈലോക്യനാഥപ്രഭോ
സന്ധ്യാകാലമടുത്തുവന്നനരസംഘത്തെക്കണ്ടു ഞെട്ടീടുവാ
നെന്താണിത്രയമാംഗമെന്നെയധികംദേസിക്കലാമന്ദകം"
എന്ന വിഷ്ണുഭഗവാന്റെ വാക്കാണിത.

പിന്നെയും ആകാശത്തിൽ ചെവികൊടുത്തിട്ട

4 ആകല്പാന്തമിനിക്കമെൽചിലതൊന്നാകേണ്ടുണ്ടാകയാൽ
വൈകിപ്പോയിതുതാണമാധവസാഖേപൈമ്പോണ്മെപ്പോലുണ്ടോ
ആകമ്പേപതിവായ്ഗ്ഗതമിവിടെചെയ്യുളിട്ടുപിന്നിട്ടുഞാൻ
പോകമ്മേവരമേകുവാൻനരവരന്നെന്നാണതല്ലെന്തരം

ഭൃംഗിരിടി

ഒ. ഭഗവാനെഴുന്നെള്ളി തുടങ്ങി. നമുക്കും നൃത്തം കാണ്മാൻ പോവുക.

രണ്ടാളും പോയി

വിഷ്കംഭം

അനന്തരം തപസ്സുചെയ്തും കൊണ്ടു ഭഗീരഥനും
പരിവാരങ്ങളോടു കൂടി പരമേശ്വരനും പ്രവേശിക്കുന്നു.

പരമേശ്വരൻ

5 കല്യെ പാൎവ്വതി പണ്ടു നീയിവിടെയല്ലൊ തപം ചെയ്തതു
നാമെല്ലാം വടുരൂപിയായ് തവ സമീപത്തിൽ പ്രവേശിച്ചതും
ചൊല്ലേണം ചിതമോടു നോക്കിയവരൊന്നിച്ചു ഭൂപാന്തികെ
കില്ലില്ലാ കലരാതെ ഭീഷ്ടമഖിലം വേഗം കൊടുത്തീടുവാൻ

പാൎവ്വതി

അങ്ങിനെ തന്നെ.

എന്നു എല്ലാവരും അടുത്തുചെല്ലുന്നു

പരമേശ്വരൻ

6 കണ്ടാലും ഗൌരി കാന്ത്യാ കനകമണിശിലാസ്തംഭമെന്നോണമുള്ളിൽ
കൊണ്ടാടും ഭക്തിയോടീ നരവരനിഹ മാം ചിത്തമദ്ധ്യത്തിലാക്കി
മിണ്ടാതെ കണ്ണുമാഴുന്നതു ചിരമിവനെന്നോ ബുദ്ധിമുട്ടിച്ചുവെന്നാ
കേണ്ടാ വേഗം കൊടുത്തീടുക വരമിവനെന്നല്ലയോ നല്ലയോഗ്യം

പാൎവ്വതി

അങ്ങിനെ തന്നെ അതിനു സംശയമില്ല.

ചിരിച്ചുംകൊണ്ടു.

7 എന്നെപ്പുരാപുരവിനാശപകിട്ടിയെന്ന
തിന്നൽപ്പെട്ടന്നുളവിലും വല്ലസംഭ്രമംഗേ
എന്നാൽ നൃപാലകനൊടീവക ചിന്തുകാലേ
ഒന്നായ് സഫലമതിനുള്ള വരം കൊടുക്ക

പരമേശ്വരൻ.

അങ്ങിനെ തന്നെ.

അടുത്തു ചെന്നിട്ടു.

8 അരികിലിഹ നമുക്കുവന്നയി വിരവൊടു വിലസുന്നവെന്നാകിലും
മരുവുമവരെയിപ്പോൾ നരവരനറിയുന്നതില്ല കല്യാണി

അതുകൊണ്ടിദ്ദേഹത്തിന്റെ തപസ്സിളക്കുക തന്നെ.

എന്നു രാജാവിനെ പിടിച്ചു കുലുക്കീട്ടു.

9 ഉല്ലാസപ്പൊഴുതിക നിർദ്ധ്യാനത്തിൽനിന്നു നരവീരൻ

പാർവ്വതി

അതിന്നു ഞാനൊരുപായം പറയാം.

ഭൂപാലശേഖരനെന്നതിഖില്ലാതായ്താൻ മറഞ്ഞുനിന്നാലും

പരമേശ്വരൻ

ശരി. അതാണ സമാധി യൊഴിയാത്തത.

അങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നു

രാജാ സമാധിയഴിഞ്ഞിട്ട

10 എന്തൊന്നുകണ്ടുമിതു ഞാൻ ഹൃദയാംബുജത്തിൽ
ചന്തത്തിൽവെച്ചുരുദ്രപ്പദമത്തിടുമ്പോൾ
ചെന്താമരാസ്യരിപുതിരൊമറഞ്ഞുപോയ
തെന്താവതിപ്പൊഴിതിനോക്കിലെന്തുമോധം

ഞാനൊന്ന നോക്കുകതന്നെ.

കണ്ണുമിഴിച്ചുനോക്കി അത്യാശ്ചര്യ
ഭക്തിയോടു കൂടി നമസ്കരിച്ചിട്ട

11 അല്ലേശങ്കരശൗരിയുന്നിഖഭവാനിമ്പുന്നിനെക്കമ്പൊടെ
നല്ലേസമ്മാനസമ്മതം സരസമായ്സന്തോഷമേ കാകിട്ടുകിൽ
മല്ലസംശയമില്ലഭവാനിയിലുമെൻഭക്ത്യാലയാം പെണ്ണിനു
മെല്ലപ്രീതിയതൊന്നിനിക്കുസഹിയാകാനോയതിന്നുയോ

പാർവ്വതിയോട.

12 അമ്മേഭവാനിഭവതിയപദാംബുജത്തിൽ
ചെമ്മേവണങ്ങുമടിയന്നിതുമേലിലെന്നും
ഉന്മേഷമോടുഭവസാഗരമംഗളാല
ത്തിന്മേൽകിടന്നുമറിയാതെതുണെച്ചിടേണം

പരമേശ്വരൻ

13 ശരിയാണുഭവാൻപറഞ്ഞതെന്നാൽ
വരയാമെൻപ്രിയയാംഭവാനിയേക്കാൾ
പരയാമെയൊരുഭക്തിയുള്ളവരിൽ
പിരിയാതുള്ളൊരുഭക്തവത്സലത്വം

പാർവ്വതി.

14 പുണ്യത്തിനായ്സതതവുംമുനിയുംഭവാനി
ച്ഛണ്ഡതാരമറിയഭവാംബുധിയിൽച്ചാമത്രേ
എണ്ണുന്നതിലാകരുതതെൻകൃപഭേദമെവേണ്ട
പുണ്യാത്മരൊത്തഭവാനെപ്പൊഴും വരും ഞാൻ

രാജാ

അവിടുത്തെ കൃപ കൂടാതെ ഞാനൊരിക്കലും ഒരു കർമ്മമെങ്കിലും ചെ

യ്വാൻ സംഗതിവരുമോ. അങ്ങുകൊണ്ടല്ലാതില്ലം ഭവിച്ചതെന്നു പ്ര-
ഷ തന്നെയാണ പ്രധാനം

പരമേശ്വരൻ

15 ഞാനേകവാനതെന്തപസ്സുനിമിത്തമായി
ഭോഗാംഗങ്ങളിവിടെത്തകില്ലുന്നവല്ലോ:
പിംഗന്നിറയപറകെ തോവരമെങ്ങുവേണ
മൊട്ടംമതിച്ചിട്ടകയില്ലവിലംതരാംഞാൻ

രാജാ

ഭവിട്ടത്തോടൊന്നും അറിയിക്കാനില്ല. എല്ലാജന്തുക്കളുടെയും അന്തര്യാമിയായി സ്വകർമ്മങ്ങളിലും പ്രവൃത്തികളെക്കൊണ്ടു തന്നെയറിയാമല്ലോ. എങ്കിലും ഭവിട്ടുന്ന കല്പിച്ചതുകൊണ്ടു പറയാം.

16 പ്രമാണമുളളമായ്കപിലകോപമേറ്റേൽക്കയാൽ,
ഭസ്മാധരന്മാപതലമപിതാമഹന്മാരഹോ
കണ്ഠാപരമോക്ഷംഭഗീരഥനാരോദ്ധേകഴുന്നതോ
[illegible]

17 ഗംഗാംബുഗലമെൽതന്നെടുക്കലേറാൻ
വാംഗായുമേതപദത്തെലക്കിരെന്ന
ഗംഗാനായനിനിതൻമൊഴിയോർത്തുകൊണ്ടി
പ്പുത്താഴതിന്നവലക്കുകച്ചുന്തമെല

പരമേശ്വരൻ

അങ്ങിനെ തന്നെ. അതിനെന്താണ വിരോധം. എന്നാൽ.

18 പാതാളതഗംഗയുടെ സഞ്ചാരിയെപ്പറ്റ
[illegible]

രാജാ

അങ്ങിനെ തന്നെ.

പാർവ്വതി (വിചാരം)

അയ്യോ. ഇനിക്ക തരമായി.

19 ഹരനെക്കുടിയതിൽനിന്നി
സ്സുരനദിതിരപ്പിരിഞ്ഞുപോകയെന്നാൽ
സരസമിവരൊത്തുചേർന്നാളി
സ്വതന്ത്രം ചെയ്കില്ലയെന്നവരമെല്ലോ

പരമേശ്വരൻ

എന്നാലങ്ങിനെ യാവട്ടെ.

എന്നു. പരിവാരങ്ങളോടുകൂടി മറയുന്നു

രാജാ

൨൦ സന്തതമാനിക്കാതെധൈര്യമോടും
തന്നിയെസൌന്ദരിയെത്തപസ്സുചെയ്തു
അന്യപോരവൃത്തിന്റെപാങ്ങിയിട്ടും
മനസാകണ്ടുപോലെകൊണ്ടിടട്ടെ

എന്നു. എല്ലാവരുംപോയി

മൂന്നാമങ്കം

അനന്തരം ഗംഗയും ശശികലയും പ്രവേശിക്കുന്നു

ഗംഗ

1 എന്താണെടോശശികലെവിശദപ്രസാദം
ചിന്താവികാരമൊടുനില്ക്കുകയല്ലന്നതിപ്പോൾ
ചെന്താമരാസ്യരിപുതെളിയാതികൻനിന്നു
താന്താമുഴവിലുമൊത്തമെളിക്കുന്നതെന്തേ

ശശികല

2 ചക്രവർത്തിരെനാകായ്നിന്നിൽത്താൻബിംബധാവം
വക്രതരെത്രജ്ജതേടെറ്റ്പാത്തിട്ടവണ്ണം
കക്രതരചിലയക്ക്യമൊഴിമഠാത്മിട്ട്യാ
തിക്കിയിന്ദ്രവിയോഗംപാത്ത്രൂദ്ദുഃഖിച്ചുന്താൻതേ

ഗംഗ ചിരിച്ചുംകൊണ്ടു

എന്താണിങ്ങനെ വ്യസനിക്കാനുള്ളത്,

3 എന്നുമശേഷമന്യപൻവക്രരെത്തപസ്സു
തന്നാൽവിളിച്ചുധരണികൾകൊണ്ടുപോകും
എന്നാലുമെന്തിഹജടാകുടിവിട്ടുപോക
മെന്നായിവന്നിട്ടവതോമതിസങ്കടംതേ

ശശികല

4 നരവരനൊന്നിച്ചവനിയിൽ
വിരവൊടുപോകുന്നവെന്നുവന്നെന്നാൽ
ഒരുമിച്ചുവിടെപ്പാർപ്പാൻ
തരമായ്വരുമോനമ്മക്കസുരഗംഗേ

ഗംഗ

എന്റെ ശക്തി നിങ്ങൾ അറിഞ്ഞിട്ടില്ലെ.

5 ലോകവ്യാപിനിയാണുഞാൻ പുരഹരൻതന്നെകമാരംഗമോ
ന്നാകപ്പാതെന്നുള്ളശക്തിയവസാനിക്കില്ലനോക്കിട്ടുകിൽ

പാകംപോലെകർണ്ണരാഗമവനിക്കുകനോർപ്പാനൊത്തോൻ
പോകില്ലിസ്സഫലമാകെയിതുവെറുതെമന്നിക്കഴഞ്ഞതെന്തെടോ

ശശികല

എന്നാൽ എനിക്കു വ്യസനമില്ലതാനും.

ഗംഗ

എന്നാൽ ഇനി ഞാൻ പോയി ഭഗീരഥന ഇഷ്ടമായ വരം കൊടുത്ത എന്റെ ചെറിയതായ അംശം ഭൂലോകത്തിലും നടപ്പാക്കട്ടെ.

ശശികല

അങ്ങിനെയാവട്ടെ.

എന്നു. രണ്ടാളും പോയി

വിഷ്കംഭം

അനന്തരം സന്തോഷത്തോടുകൂടി ഭഗീരഥനും
ഗംഗയും പ്രവേശിക്കുന്നു

ഗംഗ

6 ധാത്രീനാഥ ഭവാൻ പറഞ്ഞവിധമാണെയോന്നിപ്പുഞാൻ വന്നിടാം
മാത്രക്കു നിലനിൽക്കയില്ലിടയിലെന്നാൽ ത്വാരിലോർത്തീടണം
താത്രെക്കു തേതാർവേഗമെങ്ങ വിധമായിട്ടാണെന്നു കേണ്ടത
ന്നോർത്തില്ലാളു കപോവുകല്ലിളവനപ്രവ്യാതകിതേൎത്തചിതോ

രാജാ   തൊഴുതുകൊണ്ട്

7 പാരംസന്തോഷമായിപ്പുത്രസഫലമതാണെയൻ്തപസ്സൊക്കെയോത്താ
ലാതങ്കംസിദ്ധമായീമമപിതൃകുലവുംകേവലംശുദ്ധമായി
തേരോടിക്കാം ഞെറെകായതിന്നൊപ്പുറമെരിവിവന്നാലുമെന്നാ
ലേരോരോരുമിഷംഗങ്ങളിലതിശുചിയുണ്ടാകിയിന്നും നടപ്പാൻ

ഗംഗ

അങ്ങിനെതന്നെ.

രാജാ

സൂത. തേരുകൊണ്ടുവരിക.

അണിയറയിൽനിന്ന്

കല്പനപോലെ. ഇതാ അടിയൻ വിളികൊള്ളുന്നു.

അനന്തരം പറഞ്ഞപോലെ
സൂതൻ പ്രവേശിക്കുന്നു

രാജാ   രഥാരോഹണം നടിച്ചിട്ട്

സൂത. ആവുന്നതും വേഗത്തിൽ തേരോടിക്കണം

സൂതൻ

കല്പനപോലെ.

എന്ന് അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നു

രാജാ — ഗംഗാവതാരത്തെ നോക്കീട്ട്

8 കാരുണ്യമേറ്റു ഗംഗാഭഗവതിയരെയാക്രൊണ്ടു നേരം
ശൌരികാന്തന്റെ സാക്ഷാൽ അടിച്ചിലത്തഴിയുന്നതെന്നുള്ളതല്ലെ
നേരെ ചാടുന്ന ഗംഗാസലിലമിതഹിമാദ്രീന്ദ്രപൃഷ്ഠത്തിൽ —

സൂതനോട്.

— വേഗം

പോരേണമിന്നചാടുന്നതടിമിറിയുന്നതെന്നുതോന്നുകിലത്രടിക

സൂതൻ

കല്പനപോലെ

എന്ന് തേര് വേഗം തെളിക്കുന്നു

രാജാ — നോക്കീട്ട്

9 പാദക്രമം ചലിച്ചും പരമഖരവലിച്ചും ഒരാവേഗമോടെ
നേരേതാഴെപ്പതിക്കും ശ്രുതിപുടകടുവായ് വെള്ളമായൊഴുകുന്നും
ഓരോരോ കിളികളിപ്പുരത്തിനിന്നലയിക്കുന്നവെൻതേരിനൊപ്പം
നേരോടിപ്പാരിലെത്തിപ്പരിചൊടുചിതമെന്നതിപ്പോൾ ചലിക്കപോലെ

സൂതൻ — നോക്കീട്ട്.

ഇവിടെ ഒരു യാഗശാല കാണുന്നുണ്ട്. എന്നു തന്നെയല്ല.

10 കേൾക്കുന്നുണ്ടിഹവേദഘോഷവുമതോരോന്നും മഹിക്കുംവിധൗ
ക്കുകിനം സുഖമേകിടുന്ന ഹവിസ്സിന്റുദ്ധൂമവും പത്ര
ഓർക്കുമ്പോൾ ഇഴിനാളുതല്ലിന്നു കരേറ്റുന്നതിലകായ് ഞങ്ങൾ
മുൻകൂട്ടുന്നതങ്ങടിനിയെന്നോ ചൊന്നവരെത്രയോ

രാജാ

യാഗശാലയുടെ നേരെ അടുക്കെ കൂടെ പോകണം എന്നെ ഉള്ളൂ.
ചക്രം വലിച്ചാൽ പാടില്ല.

സൂതൻ

കല്പന പോലെ.

എന്ന് അങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നു.

അനന്തരം ജഹ്നുമഹർഷി പ്രവേശിക്കുന്നു

ജഹ്നു

11 എന്തെന്നെന്റെ യാഗശാലയുടെയിപ്പാർശ്വത്തിലത്യുൽക്കടം
ഹന്തശ്രോത്രവിരോധിയാകിയരവം കേൾക്കുന്നതെന്തോ കളഞ്ഞിതോൻ

അങ്ങിനെ ചെയ്തിട്ട്

രാ: ശരി. മനസ്സിലായി.

ചാരത്തൊട്ടശരീരന്റെ പുറകെ സാക്ഷാൽ ശശാങ്കനിതാ
ഞാനൊട്ടുകൃതാർത്ഥനായ്ക്കരിയായ് ത്തീർന്നിട്ടുമൊത്തതിയാൽ

രാ: അട്ടത്തുചെന്ന ത്തുടങ്ങി. ശരീരത്തിന്റെ പ്രയത്നം അനോപകാരം തന്നെ. എന്നാലും എന്റെ യാഗത്തിന്ന വിഘ്നം വന്നാൽ പറയാവില്ല. അതുകൊണ്ടെന്താണ വേണ്ടത.

(ആലോചിച്ചിട്ട)

12 തൽകാലം ചിലവിദ്യകൊണ്ടിവിടെ ഞാൻ
യാഗത്തിൽ വിഘ്നങ്ങൾ വ
ന്നാൽ കാത്തീടുമതോ ശരീരഫലവും
ഒത്തുപ്പെട്ട പോയ്ക്കാര്യവും
ഇക്കാണായ്ത്തുനിയുന്നതാണുചിതമി
ന്നിങ്ങും ഗാഢയാചരി
ച്ചാകല്പത്തെയൊട്ടകീട്ടിവയിവിടെ
കാണിക്കുയെൻ പൌരുഷം

(എന്നു അട്ടത്തുചെന്ന ആചരിച്ചു പറയുന്നു)

രാജാ

സൂത. എന്താണിത.

13 ഇതിനാൽ [illegible]
പിന്നോക്കം [illegible]
സത്യത്തിൽ [illegible]
കിം [illegible]

സൂതൻ (ആലോചിച്ചിട്ട)

നാടിയന്റെ ഗൃഹത്തിൽ യാഗശാലയുടെ സമീപത്തിൽ ക്രൂരപ്രാണന്മാരെക്കൊണ്ട യാഗത്തിന്ന വിഘ്നം വരുമെന്ന കണ്ട മഹർഷിമാര തടഞ്ഞിരിക്കയാണെന്നാണ.

രാജാ (പരിഭ്രമത്തോടു കൂടി)

എന്നാൽ തേര പിന്നാക്കം തന്നെ മാറ്റിന.

സൂതൻ

കല്പനപോലെ.

(എന്നു. അങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നു)

രാജാ (നോക്കീട്ട)

14 ചെന്നാൽ നീടിന ഗംഗയെന്നിവനും സ്വൽപിച്ചുതാനെങ്കിലും
കണ്ടെന്നിപ്പുറമെത്തിച്ചുവഴിയെന്നാലിന്നനോക്കംവിധൌ
താണിട്ടന്നാശകൾക്ക് തന്നെന്നെയ്തിരത്തോടുകാണുന്നിതെ
ന്നാനിന്നിപ്പുറത്തുകളിവെകൾ പുലിതാനെത്തിത്തുന്നിതല്ലത്തെ

സൂതൻ

ഇതിന്നെന്തുകാരണമെന്നു മനസ്സിലായില്ല. എന്നാൽ അടിയൻ താഴ്ത്തിറങ്ങി ഗംഗാവത്തിന്നു കണ്ടുകൊണ്ടു നിന്നിരുന്ന ജനങ്ങളോടു ചോദിച്ചറിഞ്ഞു വരാം.

രാജാ

അങ്ങിനെയാകട്ടെ.

സൂതൻ (പോയിത്തിരികെവന്നിട്ടു)

15 ചാടിക്കൊണ്ടുവരുന്ന ഗംഗയെ രസംകൊണ്ടിട്ടു കണ്ടൊരവും
ക്രുദ്ധൻ ക്രുദ്ധിയഗ്രജരോടു വിവരം ചോദിച്ചറിഞ്ഞന്നവൻ
താട്ടിന്മേലൊരു നോക്കൊക്കെനിയൊഴുകിട്ടും ഗംഗാജലം സർവ്വവും
ഓടിക്കൊണ്ടുനാചരിച്ചു പതെയാഗസ്ഥലം പൂകിയപ്പോൾ

രാജാ (വിചാരം)

ഇത്ര ഗംഭീരനായ അതാരാണിവിടെ യാഗം ചെയ്യുന്നത്.

(ആലോചിച്ചിട്ടു)

തപോനിധി ശ്രേഷ്ഠനായ ജഹ്നുമഹർഷിയാണല്ലൊ. എന്നാലദ്ദേഹം യാഗവിഘ്നം വരുത്തിലൊ എന്നവശ്യ അന്വേഷിച്ചറിയേണ്ട വരാം.

(സ്പഷ്ടമായിട്ടു)

എന്താണിനി നമുക്കു ചെയ്യേണ്ടത്.

16 ഒരേടത്താകിലൊതുക്കാതിരിക്കെ
പ്പൊരിപ്പൊടിച്ചുള്ളസുരപ്പുഴവല്ലികളെല്ലാ
കത്തിച്ചുകായ്കളതിനായ് ജ്ജനങ്ങൾ
വെളിക്കിറങ്ങുവതിനായിരിപ്പൂ യത്നം

സൂതൻ

അടിയനിനി യെന്താവേണ്ടതെന്നൊന്നും രൂപമില്ലാതെയായി.

രാജാ (ആലോചിച്ചിട്ടു)

17 അൽപമെന്നാലിനിയിത്തിരിക്കവാനാ
യുന്നിവരെന്നെ പാദംതന്നെ സേവിച്ചുനിന്നാൽ
നിനവൊത്തവിധമിഷ്ടംപോലെ സാധിച്ചിടാമി
ന്നാലിനിയതിനില്ലസംശയം ലേശവുംമെ

എന്നല്ല. വിചാരിച്ചു നോക്കുമ്പോൾ അദ്ദേഹം ഒരു ചെയ്തതിനിക്കു വളരെ ഉപകാരമായി. എന്താണെന്നല്ലെ.

18 അച്ഛൻ തപസ്സിനെക്കൊണ്ടെന്റെ
അച്ഛന്റെ ജ്ഞാനിയവരാലുമസാദ്ധ്യമായി
തീർച്ചക്കൾക്കു മനോരഥമിന്നവൻ സാ
ധിച്ചെന്നിനിക്കുതന്നെ മറ്റൊന്നതിന്

സൂത, തേരിവിടെ നിറുത്തുക തന്നെ.

സൂതൻ

കല്പനപോലെ.

(അങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നു)

(രാജാ തേരിൽനിന്നു ഇറങ്ങീട്ടു)

എന്നാൽ ഞാനിനി മഹർഷിയെ പ്രസാദിപ്പിക്കാൻ പോകട്ടെ. നിങ്ങൾ കുതിരകളെ കെട്ടിനിന്നു തിൻ.

(എന്നു. എല്ലാവരും പോയി)

നാലാമങ്കം

അണിയറയിൽ

1 ഉണ്ടായതെങ്ങഹോ മുനികേവലമാചരിച്ച
ഗംഗാജലം കുടിച്ചയോഗ്യപ്രാർത്ഥനത്താൽ
ശംഭ്വാദിചെവിക്കുഴിയിലാവിരലിട്ടെടുത്തു
ഗംഗാമഹീത്തിനിധിമാമുനിനൽകിയല്ലോ

ഇപ്പോൾ മുനിപ്രസാദത്താലെ തേരോടിച്ചുംകൊണ്ടു ഭഗീരഥനും മഹാ പ്രവാഹത്തോടു കൂടി പിന്നാലെ ഗംഗയും ഓടിത്തുടങ്ങി. എന്നു.

(അനന്തരം പറഞ്ഞപോലെ ഗംഗയും രാജാവും സൂതനും പ്രവേശിക്കുന്നു.)

രാജാ.

2 കണ്ടില്ലേ മുനിതൻ കൃപാലവബലം ഗംഗാപ്രവാഹം കിട്ടുവാൻ
കണ്ടല്ലേ പണ്ടിതേ ചൊല്ലതായുള്ള പിതൃക്കളെന്നോടു ചൊല്ലിലയോ
വേണ്ടില്ലേ മുനിമാരിലുള്ള ബലമിതം നമുക്കൊക്കെ കിട്ടുവാൻ
കണ്ടില്ലെങ്കിൽ മഹത്തിനാൽ നൃപതിമാർക്കുള്ള ഗതികൾക്കും ഉദയം

(സൂതൻ രഥവേഗം നടിച്ചിട്ടു)

3 ഒക്കെ ഒരുപോലെ കണ്ടു സഗരാത്മജർ താൻ കഴിച്ചു
ഭൂമിയാൽ കണ്ടിപിടിയുന്നിതു കണ്ടിടുന്നു
ഉടൽകൊണ്ടിത്തടിയനിരഹജ്ഞരാകി
കൊമ്പുകളില്ലിലവിം ശവിശേഷമുത്തേ

രാജാ

അങ്ങിനെ തന്നെ.

(സൂതൻ തേരിറക്കുന്നതു നടിച്ചിട്ടു)

ഇനിത്തേരതിവേഗമോടിക്കണം.

4 താണോരു ദിക്കിലുദകം വരുമെപ്പോഴും താൻ
കാണേണ്ടതായതിനെഴുന്നൊരു ശക്തിയെല്ലാം

ച്ചേണൊന്നിട്ടുംകപിലകോപഹുതാശദഗ്ദ്ധ
ക്ഷോണീശസന്തതികളെത്തിലേക്കുതന്നെ

അങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നു

രാജാ നോക്കീട്ടു.

5 ഉത്തച്ഛന്മാർക്കഴിച്ചീടിനാപെട്ടുകുഴിയാഴിനംചലത്തിങ്കലിപ്പോ
കത്തിച്ചാട്ടുന്നഗംഗാജലകല്ലോലിനിംകേളകേൾക്കുന്നുകളും [ശ
ബ്ദത്തോടിരെക്കുന്നിളുമെട്ടുതിപെറക്കുന്നതീരത്തിലേക്കാ
കൈത്തിച്ചീടാൻതൊക്കുംമിഴിയിണകരകിളാതപിന്നൊരത്ഭുതം

നല്ലവണ്ണം നോക്കീട്ടു സന്തോഷത്തോടു കൂടി.

6 ജന്നിസ്സുരാലയസരിജ്ജലരിസചലത്തിൽ
കന്നിച്ചകസന്തതിയിൽപതിയുന്നനേരം
ഒന്നിച്ചുചേർന്നുസരസംസഗരാത്മജന്മാർ
നന്ദിച്ചുദേവതനാപൂണ്ടെഴുന്നീററിടുന്നു

[അനന്തരം സഗരന്മാർ പ്രവേശിക്കുന്നു.]

[ഇത് അനവലിൽ ഇല്ല.]

രാജാ ഭക്തിയോടു കൂടി തൊഴുതുംകൊണ്ടു.

നിങ്ങളുടെ പ്രപൌത്രനായ ഭഗീരഥൻ ഇതാ അഭിവാദ്യം ചെയ്യു
ന്നു.

സഗരന്മാർ അനുഗ്രഹിച്ചിട്ടു.

7 മുനികോപപ്പുതാശനദഗ്ദ്ധരായി
ഇനിമേലാൽഗതിയില്ലയെന്നിവണ്ണം
ഘനസങ്കടമാണ്ടഞങ്ങളെനീ
തനിയേകാത്തതുമപ്രോഹ്ഗാമേയം

രാജാ

8 താനെന്തോബുദ്ധിയും ചെയ്തെന്നാടെരിപ്പുകല്പിവിധംവന്നതി
മാനംനേടിയമൽപൂർവ്വന്മാരാമൈവാന്മാർക്കളേ
താനെനിങ്ങടെപൂർവ്വപുണ്യവിഭവംരക്ഷിച്ചുവല്ലാതെചൊൽ
വാനെന്തുള്ളസമസ്തവുംസകലധർമ്മത്തിൻപ്രഭാവോദയം

എന്നാൽ നിങ്ങളെ ജ്യേഷ്ഠപുത്രനായ അംശുമാൻ എന്ന എന്റെ മു
ത്തച്ഛൻ കപിലവാസുദേവരെ പ്രസാദിപ്പിച്ചു.

9 സുരതടിനീസലിലംകൊ
ണ്ടിവരെച്ചികെനുളികിയെന്നാകിൽ
സുരപദമിവർക്കിട്ടും
പരിതാപംവേണ്ടതെല്ലമുൾത്താരിൽ

എന്നു വരം തേടിച്ചു

10 പിന്നെസ്സഗരന്മാൎക്കന്നിൽ
തന്നെത്താനെവരുത്തുവാൻവേണ്ടി
നന്നായ്തപസ്സുകചെയ്തതി
ധന്യൻദേഹംവെടിഞ്ഞിട്ടംശുമാനും

11 നീതിനിധിതൽസുതൻമൽ
പിതാവിലീപൻതപസ്സിനാൽതന്നെ
കൃശ്യീതുശരീരനാശം
സംഘടിതമതായിതപോബലമിവണ്ണം

12 പിന്നീട്ടതത്തനയനാകിയഞാൻഹിമാദ്രി
എന്നല്ലവാനവർവരൻഹരനഃ പ്രശംസ
എന്നിങ്ങനെങ്ങൾകുറെക്കതപിച്ചുകൊണ്ടു
വന്നിതാസുരനദീജലലേശമിപ്പോൾ

സഗരന്മാർ.

നമ്മുടെ വംശ്യന്മാരായ അംശുമാന്റെയും ദിലീപന്റെയും വിശേ
ഷിച്ചു ഞങ്ങളുടെയും.

13 തപോബലംകൊണ്ടൊരാതരുതല്ലവെ
കൃപാബലംപൂണ്ടുകാരണമതാൽ
അപായമില്ലാത്തൊരാനാകംപി
ഉപായശക്ത്യാഗതിവന്നതെല്ലാ

അതുകൊണ്ടു നമ്മക്കൊക്കെസ്തുതി തന്നതായ ഗംഗാഭഗവതിയെ സ്തു
തിക്ക തന്നെ.

14 മുമ്പിൽത്രിപഥകമണിയല്ലകകളായ്പിന്നീടുനാരായണൻ
തൻപാദാംബുജമാരന്ദമാല്യമലംതാനായിമാനത്തൊടും
ശംഭുസമാളികൾതന്റെമൗലിമണിയായ്—

രാജാ

—പിന്നീടഹോജഹ്നുതൻ

പുത്രീസുതയായ്—

സുതൻ.

ത്രിലോകശുദ്ധിയാംഭാഗീരഥിക്—

ഐരാവതം

—ജയ്തൊഴാം

ഗംഗ   ദിവ്യരൂപത്തോടു കൂടി പ്രത്യക്ഷമായിട്ടു.

15 നിങ്ങടെകഷ്ടങ്ങൾതീരത്തും
ഭംഗ്യാഭാഗീരഥിശുചിതയോതും
ഞങ്ങളെനേരമകത്തിൽ
തിങ്ങിനമോദേനോഞാനിഹജനിച്ചേൻ

എന്നാൽ നിങ്ങൾക്കു വേണ്ടിയിനി ഒന്നെന്താണു ചെയ്യേണ്ടതു.

രാജാ.

16 ആഹവത്തിലുൾപ്പെട്ടുപിതാമഹന്മാർ
പകർന്നപുണ്യസാഫല്യമാണ്ടവെല്ലാ
മൈശ്വര്യത്തിനുള്ളൊന്നംപത്തി
സുഖത്തോടും നീ വിലസീടവേണം

അല്ലാതെ തകരേ ഒന്നും വേണ്ടതില്ല. എന്നാലും ഇതിരിക്കട്ടെ.

ഭരതവാക്യം

സംസാരസാഗരത്തിൽ
സംസൃതരായിക്കഴിഞ്ഞിടുന്നവരിൽ
കംസാരിപാദപങ്കജ
ധ്യാനാതനൽകളെ ദേവിസ്വരത്തിനി

അന്ത്രതന്നെയുള്ളൂ.

18 പുരമഥനാപ്രിതരതാം
പുണ്യകൃതാം പുണ്യചാതുരിയതാഃ
പുത്രശോണിമ സ്പൃഷ്ടം പങ്കജഃ
പുനാതു പാപാൽ സദാപി മാം ജഃ

എല്ലാവരും പോയി

അഞ്ചാമങ്കം കഴിഞ്ഞു

കേരള സാഹിത്യ
അക്കാദമി